

EEN VREEMDE KERSTDAG.

Een verhaal uit Canada.
Vrij naar het Engels van
WALLACE CARRE.

DOOR
D. A. CRAMER-SCHAAP.

Buiten woedde de sneeuwstorm.

Hetty zat er door het raam van de hut naar te kijken. Ze zag niets dan wild dansende sneeuwvlokken, zelfs de watervallen, die ze anders van uit de hut konden zien, waren door een wild dwarrelend gordijn aan het oog onttrokken.

Hetty zuchtte.

„Op een kerstkaart zouden de mensen in Holland 't prachtig vinden”, zuchtte ze, „maar ze moesten 't maar eens in werkelijkheid zien! Weet je nog wel, Ted, dat we vroeger altijd naar sneeuw verlangden op Kerstmis, en dat hij nooit kwam . . . ?”

Ted lachte. „Ja”, zei hij, „en hier hebben we elke dag sneeuw. Weet je nog hoe we in Alkmaar eerste Kerstdag 's avonds naar het feest van de Zondagschool gingen in de kerk? Dominé vertelde het kerstverhaal . . .”.

„En we zongen: „Het staldeurtje kraakte” en „Geen wiegje als rustplaats . . .”. „Waarom moest Vader nu ook juist eerste Kerstdag er op uit met de gendarmen?”

„Och, ze zijn altijd zo behulpzaam voor ons geweest. Vader kón niet weigeren. En volgend jaar zijn we misschien weer terug in Holland . . .”.

Ted knikte. Handig kliefde hij een stuk hout en wierp de stukken in de open haard.

„In die kist daar zit onze terugreis”, zei hij, „en genoeg om 't een hele tijd in Holland uit te houden, tot Vader weer werk gevonden heeft”.

„Na alle tegenslag, die Vader gehad heeft, was 't tijd dat er een ommekeer kwam. Waar zou hij op 't ogenblik zijn? Ik hoop dat ze die Darkwood maar gauw te pakken krijgen. De gendarmen zeiden, dat hij een van de gevaarlijkste goudieven is en reusachtig uitgeslapen”.

„Ik ben maar blij”, zei Ted, „dat onze hut niet aan de hoofdweg ligt. Stel je voor, dat hij deze kant uit kwam”.

„Ben je mal! Ze dachten dat hij zich in de buurt van Shagway ophield. Maar als hij weet, dat ze hem op de hielen zitten, zal hij juist de hoofdweg wel vermijden”.

Ted gaapte.

„Heb je nog thee?”

„Je hebt de halve theepot al leeggedronken. Als ik je nu een kopje geef, is er niets meer als Vader straks thuis komt. In elk geval is de ketel bijna leeg, als je nog thee wil, moet je eerst water halen”.

Ted keek van de lege ketel naar de jagende vlokken achter het venster.

„Zo'n erge dorst heb ik niet meer”, zei hij, „in elk geval kan ik wel wachten tot het droog is”.

Eindelijk vielen de vlokken minder dicht. Ted nam de bijl en ging de deur uit naar de beek. Hij hakte het ijs uit de bijt, vulde de ketel en keerde in de hut terug. Hetty hing de ketel boven het vuur, die weldra vrolijk begon te zingen!

„Christians, awake, salute the happy morn.”¹⁾

„Wie is daar?” riep Ted en ze stortten zich naar de deur.

Was 't de kerstman zelf, die daar voor hen op de drempel stond. Santa Claus in eigen persoon, van wie ze in de tijd dat ze in Amerika waren zo vaak hadden gehoord? Z'n rond, bruin verbrand gezicht straalde, ijspegels hingen aan zijn baard, hij droeg een bonten must met oorkleppen voor de kou, sneeuwvlokken kleefden aan zijn pels en op z'n rug droeg hij een pak.

Hij stond daar zo onverwacht, dat Ted en Hetty niet konden bekomen van hun verbazing en hem met wijd open ogen aanstaarden.

„Vrolijke Kerstmis! jongens”, riep de vreemdeling vrolijk. „Vader thuis? Dit is toch de cabin²⁾ van Mister de Jongh? Ik wist dat ik hem ergens zou kunnen vinden tussen kaap Hoorn en de Noord Pool! Ik ben op weg naar Johnson's Camp. Ben ik misschien de richting kwijt geraakt?”

„Van hier naar Johnson's is 't nog tien mijl”, zei Ted.

„Ik dacht dat ik te ver de rivier was gevolgd. Ik heb gereisd met het hondenspan van Squirrell, maar hij bedankte er voor om op Kerstdag verder te reizen en zo ben ik de laatste mijlen alleen verder gegaan. Maar ik had niet op die sneeuwstorm gerekend”.

In de streken in het barre Noorden, waar de mensen zeldzaam zijn en door grote afstanden van elkander gescheiden, bloeit de gastvrijheid. 't Sprak dus vanzelf, dat Ted en Hetty den vreemdeling dadelijk binnen lieten. Ted hielp

¹⁾ „Christenen, ontwaakt en groet de blijde morgen”; een bekende Engelse psalm.

²⁾ hut.

hem 't pak van zijn rug los te maken en daarna gespte hij z'n sneeuwschoenen los. Hetty pookte het vuur wat op en begon de tafel te dekken.

„Vader niet thuis?” vroeg de vreemdeling, terwijl hij rond keek in de hut.

„Hij is weggegaan met de gendarmen . . . de „Royal Canadian Mounted Police” . . . om te helpen Jarvis Darkwood te vangen, de goudkoning”, zei Hetty gewichtig.

„Zo, zo, zitten ze Darkwood achterna? Nu dan hoop ik, dat je Vader geluk heeft. Er is een aardige beloning uitgeloofd voor wie hem dood of levend uitlevert. En zitten jullie hier nu zo maar alleen? Jullie komen uit Holland, hè?”

„Drie jaar geleden zijn we al naar Amerika gegaan, maar hier wonen we pas een jaar”.

De man knikte.

„Hoe heten jullie?”

„Ted en Hetty de Jongh. En u?”

„Danvers . . . Godfrey Danvers uit Juneau”.

„Uit Juneau?”, riep Ted. „Dan had u best de gendarmen tegen kunnen komen. Vader is met hen naar Shagway en Juneau, voor zover we begrepen hebben”.

Danvers schudde z'n hoofd. „Zij hebben misschien berichten gekregen, die hen een andere richting hebben doen nemen”, zei hij. Weer keek hij rond. „Ik ben blij dat ik jullie hut gevonden heb. Ik heb niet veel zin in die laatste tien mijl naar Johnson's kamp, ofschoon ik wel graag bij mijn oude vrienden het kerstmaal had gegeten”.

„Ik geloof dat we nog een pak sneeuw te wachten hebben”, zei Ted, „ik zou 't maar uit mijn hoofd zetten om nog verder te trekken. Vader zou u ook nooit hebben laten gaan. U moet hier wachten tot 't wat opklaart”.

„Maar u moet u niet al te veel van ons kerstmaal voorstellen”, zei Hetty. „Vader zou met ons Kerstmis zijn gaan vieren bij vrienden, maar toen kwamen de gendarmen er tussen met die Darkwood-geschiedenis en stuurden het hele plan in de war”.

„Daar weet ik wel raad op”, zei Mr. Danvers. „Geef me mijn pak eens aan. Dan moeten jullie maar krijgen, wat ik voor Johnson's kamp bestemd had”. Hij maakte de riemen los en haalde een plumpudding te voorschijn en een doos chocolaadjes.

Ted's ogen glommen.

„Wat een bof”, zei hij.

„Mijn zuster heeft me die pudding gestuurd”, legde Danvers uit. „En zij heeft verstand van koken! Zij is huishoudster bij een rijke oude Heer, zie je! Zo, nu ziet de tafel er ineens veel kerstachtiger uit, en die soep, die je klaargemaakt hebt, geurt de pan uit! Laten we aan tafel gaan, ik sterf van honger!”

Al was Vader er niet, toch werd het een echt kerstmaal. Mr. Danvers vertelde spannende verhalen, waarnaar Ted en Hetty ademloos luisterden.

Toen het laatste stukje van de plumpudding voor Vader in de kast was gezet, stelde de gast een paar gezelschapsspelletjes voor. „Ken je geluid raden?” vroeg hij. „Dat is wel het leukste wat ik ken. Ik moet twee zakdoeken hebben — Ted, je zus en ik zijn nu blindeman. Zo, in orde. Wij gaan naast elkaar tegen de muur staan en jij moet je in de hut verstoppen. Je mag kruipen, of liggen, net wat je wilt. Dan vraag je: „waar ben ik?” en Hetty en ik moeten met onze vinger wijzen naar de plaats waar we denken dat het ge-

luid vandaan komt. Dan doen we met onze vrije hand de zakdoek af en kijken wiens vinger het meest in de richting van Ted's mond geweest heeft. Maar als je gevraagd heb, mag je niet meer van plaats veranderen".

Het leek inderdaad een aardig spelletje.

Naast elkaar wachtten Hetty en Mr. Danvers.

„Waar ben ik?" riep Ted.

Hetty's vinger wees onmiddellijk naar een hoek en zakte een flink stuk. Ze trok de doek weg en zag er werkelijk haar broer gehurkt zitten, maar wat lager dan zij gedacht had. Maar Mr. Danvers wees veel te veel naar links.

„Jij hebt 't gewonnen", gaf hij toe. „Nu zal ik 't met je broer proberen".

Nu verstopte Hetty zich en dit keer was Ted het dichtst bij het doel, maar Mr. Danvers er opnieuw een flink eind vandaan.

„Grappig", zei hij, „vroeger was ik er juist zo'n baas in. Maar nu is de beurt aan jullie".

Naast elkaar stonden Ted en Hetty tegen de muur. Een lange pauze.

„Waar ben ik?" klonk de stem, en twee vingers wezen dadelijk recht vooruit.

„Dat was niet moeilijk", zei Ted. Hij trok z'n zakdoek weg, maar bleef als versteend staan, terwijl Hetty een angstig kreetje slaakte. Godfrey Danvers stond tegenover hen tegen de muur geleund met in elke hand een revolver.

Boos deed Ted een stap naar voren.

„Dat is een flauwe aardigheid", zei hij, „houd daarmee op, u maakt mijn Zuster bang".

„Blijf staan", klonk een barse stem, waaruit nu alle jovialiteit verdwenen was, en dadelijk begrepen Hetty en Ted, dat 't helemaal geen grapje was, maar bittere ernst.

„Wat wilt u?", vroeg Ted, en hij sloeg z'n arm beschermend om Hetty heen. „Wees maar niet bang, Zus".

„Wat ik wil", zei de gast, „dat zal ik je in een paar woorden vertellen. Maar je hoeft niet bang te zijn, als je alleen maar precies doet wat ik zeg".

„Maar Mr. Danvers . . .", begon Hetty.

„Zo heet ik niet” Ted werd bleek. „U wilt toch niet zeggen, dat u”.

„Jarvis Darkwood ben? Juist. Je Vader schijnt me graag te willen ontmoeten, nu wat is dan eenvoudiger dan dat ik hem in zijn hut opzoek. En Kerstdag eigent zich al bijzonder voor bezoeken, niet waar?”

„Als ik u was, zou ik maar liever doorgaan naar Johnson's kamp”, zei Ted.

In Johnson's kamp stel ik niet zoveel belang als in de hut van de Jongh. Ik weet uit goede bron, dat je Vader kort geleden goud gevonden heeft, als je me zegt waar het is, ben ik in vijf minuten verdwenen”.

„Wie heeft u dat verteld?” riep Ted.

„Een kameraad van je Vader, die te diep in het glaasje gekeken had en niet precies meer wist wat hij zei. Kom, vertel het me en ik ga weg”.

Ted bewoog zich niet, maar Hetty maakte een smekend gebaar.

„Toe — Mr. Darkwood. We hebben zo prettig met elkaar gegeten. Bederf 't nu niet”.

„'t Spijt me, Hetty. Ik heb goud nodig en daarvoor alleen ben ik naar deze hut gekomen”.

„'t Is een gemene streek”, zei Ted bitter, die dacht wat zijn Vader bij zijn thuiskomst wel zeggen zou, als hij alles wat hij met zo'n moeite gewonnen had, gestolen vond.

Darkwood haalde zijn schouders op.

„Voor ik tot drie heb geteld, wil ik weten waar het goud is”, zei hij. „Een!”

Ted stak onverschillig z'n handen in z'n zakken.

„Twee”.

„Ted!”, schreeuwde Hetty. „Je ziet toch wel dat het menens is. Vader zou toch liever 't goud verliezen dan ons!” Ze wees naar de zwarte kist: „Daar is het!”

„Haal hem hier”.

Hetty gehoorzaamde.

„Maak hem open”.

„Hij zit op slot”.

„Waar is de sleutel?”

„Die draagt Vader altijd in zijn zak”.

„Blijf dan staan waar je bent”. Darkwood greep de bijl en met één slag versplinterde hij de deksel, in de kist lag een verzegelde zak.

Jarvis Darkwood knikte tevreden, hij tilde de zware zak op en liet hem in zijn rugzak glijden.

„Zo”, zei hij, „en nu zal ik niet langer van jullie gastvrijheid misbruik maken”. Hij trok z'n bontjas aan, gespte de rugzak om en trok de deur achter zich dicht. Door het raam staarden Hetty en Ted hem na, een donkere figuur op de witte sneeuw.

Ted maakte een beweging of hij hem achterna wilde gaan, maar Hetty hield hem tegen: „Niet doen, Ted. We hebben niets verkeerd gedaan, Vader zal het begrijpen”.

Somber staarde Ted voor zich uit.

„Een prettige thuiskomst voor Vader”, zei hij, „hij zal weer helemaal opnieuw moeten beginnen. We moeten iets doen. Ik zal naar Johnson's kamp gaan en alles vertellen. De kerel zal wel een goede voorsprong op ons hebben, maar Kerstmis of geen Kerstmis, ze zullen er vast allemaal op uit gaan om hem te vangen”.

„Ik ga met je mee, Ted”, zei Hetty. „Vader zei wel, dat we de hut niet alleen mochten laten, maar dat was natuurlijk om het goud. Dat hoeft nu tenminste niet meer”.

Ted aarzelde, hij keek naar de grijze sneeuwvlucht — „je hebt gelijk, Zus”, zei hij. „We moeten elkaar niet alleen laten”.

Vlug trokken ze hun jassen aan, zetten hun bonten mutsen op en gespten hun ski's aan. Ted nam de bijl mee.

Even later gleden ze zwijgend over het onmetelijke sneeuwveld.

Ze hadden juist de beschutting van de pijnbomen bereikt, toen het opnieuw begon te sneeuwen. De schemering begon al te vallen en ze haastten zich zoveel ze konden, want een sneeuwstorm is in die streken niet zonder gevaar.

Plotseling hield Ted zijn vaart in, de sneeuw stooft om hem heen en Hetty keek hem vragend aan.

„Hoorde je dat?” vroeg Ted angstig.

„Wat?” Hetty luisterde. Ja, zij hoorde nu ook duidelijk iemand kreunen en meteen zag zij aan de kant van de weg een zwarte gedaante liggen.

De kinderen haastten zich er heen.

„Het is Darkwood”, zei Ted, terwijl hij zich over den man heenboog.

De man lag met gesloten ogen en de omgewoelde sneeuw liet duidelijk zien, dat hier een worsteling had plaats gevonden.

Ted wees naar verse sporen in de sneeuw.

„Hij is aangevallen door een grizzly beer”, zei hij. „Wat een geluk voor ons, Hetty. We zullen hem de rugzak afdoen en er mee naar huis teruggaan”.

Maar Hetty schudde het hoofd.

„Als we hem hier laten liggen”, zei ze, „betekent dat de dood voor hem. Hij zal zeker doodvriezen, of de beer zal terugkomen. We moeten hem meenemen naar huis en daar verzorgen”.

„Als Vader thuis komt, vindt hij de vos gevangen in z'n eigen hut”, zei Ted grimmig.

Maar weer schudde Hetty van neen.

„Het is gemeen wat hij gedaan heeft”, zei ze, „maar wij mogen een gewonde niet in handen van de politie spelen. Ons goud zullen we terugnemen, daar hebben we recht op . . .”.

„Maar ik zie de rugzak nergens!” viel Ted haar plotseling ontsteld in de rede.

Hetty schrok.

„Hij ligt misschien ergens op de grond”, veronderstelde ze. Maar hoe ze ook keken, de rugzak was nergens te zien, wel vonden ze aan de kant van de weg een kleine slee, die onderstboven gevallen was. De sporen toonden aan, dat Darkwood hiermee op de plek gekomen was, waar de beer hem waarschijnlijk van uit een laag bosje had besprongen.

De vlokken begonnen al dicht te vallen. Met inspanning van al hun krachten tilden de kinderen den zwaren man op en legden hem op de slee, toen ging het terug naar huis. Maar vlug schoten zij niet op. Het kostte grote moeite de slee met de zware last de heuvels op te trekken.

De avond was gevallen toen zij de hut bereikten. Met een zucht van verlichting zag Hetty dat Vader nog niet terug was gekeerd, het was nu waarschijnlijk, dat hij de nacht nog uit zou blijven.

Toch wisten zij niet goed, wat zij met den gewonden man moesten beginnen.

„Toen ik bij de Tomkins was”, zei Ted, „toen er dat ongeluk met dien hout-

hakker gebeurde, goot mijnheer wat brandewijn tussen zijn lippen, toen kwam hij weer bij”.

Hetty stookte het vuur weer op, dat gelukkig nog smeulde, zij legden de matras uit Vader's bed er voor op de grond. Ted ging op zoek naar de fles met brandewijn. De man kreunde, toen zij bij hem neerknielden, maar hij sloeg de ogen niet op. Toen legde Hetty nog zorgvuldig een koud compres op zijn voorhoofd.

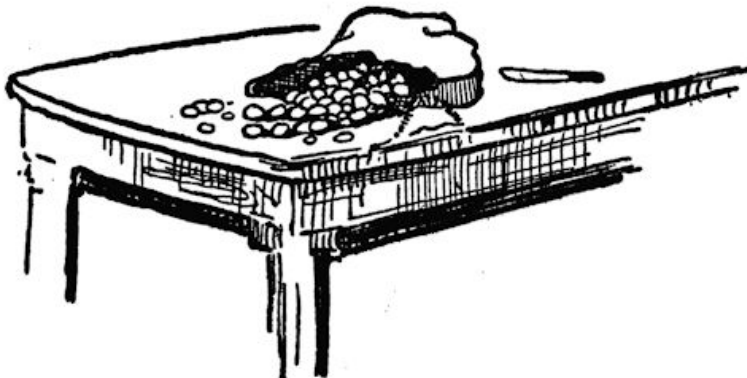
Zij bleven, voor zij gingen slapen, nog even staan kijken voor het venster. De maan was opgekomen en wierp zilveren stralen op de sneeuw, de sterren fonkelden.

Het was een bewogen Kerstdag geweest.

Ted dacht aan het gestolen goud en wat Vader zeggen zou, of hij den dief aan de politie uit zou leveren, of hem als zijn gast beschouwen. Gastvrijheid had ongeschreven wetten, maar toch

Hetty dacht aan den zieke man, wat zij nog voor hem zou kunnen doen. Zij verlangde naar Vader en vreesde toch zijn thuiskomst.

Herinneringen aan vroeger doemden weer bij haar op. De kerstboom van de Zondagsschool — hoe ver en vredig leek dat, vergeleken bij het leven hier in de wildernis. Zij zuchtte. Het goud had de weg terug betekend, en nu hoe onzeker was de toekomst.

Toen zij in bed stapte, besloot zij vroeg wakker te worden, om naar de zieke te kijken, maar zij was moe, zó moe voor zij het wist was zij in slaap gevallen.

Toen zij wakker werd, scheen de zon in haar kamertje. Even moest zij zich bezinnen wat er allemaal toch gebeurd was, maar opeens wist zij het weer.

Haastig sprong zij uit bed, Ted sliep nog, zij hoorde zijn rustige ademhaling.

Voorzichtig deed zij de deur van de woonkamer open. Voor de haard lag de matras, de dekens, waarmee zij Darkwood had toegedekt, waren er afgeleden, de matras was leeg

Verschrikt ging zij Ted roepen.

„Je droomt”, zei hij slaperig, maar hij stond toch dadelijk op.

Ook hij keek behoedzaam om de deur, ja de matras was leeg, en de kamer was leeg! De grendel was van de deur geschoven, de vogel was gevlogen.

„’t Is maar goed, dat hij het goud al had”, zei Ted, „anders had hij het nu stellig meegenomen”.

„Ik ben blij, dat hij toch weer beter geworden is”, zei Hetty, „hij leek zo

ziek gisteravond, en als de politie hem hier vandaag gevonden had, was het toch akelig geweest. Ik denk dat hij heel arm is, dat hij het goud van ons stal".

„Vandaag of morgen zullen ze hem toch wel krijgen”, gromde Ted.

Ze gingen zich aankleden, maar toen Ted de deur wilde opendoen om water te gaan halen, klemde hij, of iets zwaars er van buiten tegen aangelegd was.

Hij duwde en duwde, en eindelijk week hij, maar voor zijn verbaasde ogen lag daar op de sneeuw de verzegelde zak!

„Hetty”, riep hij.

Hetty kwam toelopen.

„Wat is er?” vroeg zij, toen zag ook zij de zak en slaakte een kreet van vreugde.

„Het goud! En kijk, een briefje ligt er bij”.

Ted bukte zich.

„Prettige Kerstmis”, las hij, „en dank voor jullie goede zorgen.

Jarvis Darkwood”.

DE DATUM VAN ONS KERSTFEEST.

Nu, die weet iedereen, denk je, 25 en 26 December. Maar zo heel zeker is het helemaal niet.

Je begrijpt best, dat het erg moeilijk is, precies te weten wanneer Jezus nu eigenlijk geboren is. Dus over de juiste datum kunnen we niet gaan twisten. Dat zal een onderlinge afspraak moeten zijn.

Nu, in het begin van het Christendom, werd een heel andere dag als Jezus' geboortedag gevierd, n.l. 6 Januari. Die heette in de oud-kerkelijke kalender Epifanias Domini, d.w.z. Verschijning des Heren.

Hoe is nu die datum veranderd? Wel, daar hebben onze eigen voorouders, de Germanen, invloed op gehad, ook al wisten ze er zelf niets van.

Toen de Christen-zendingen hier kwamen om de overwinning van het licht der genade op de duistere nacht der zonde te prediken, vonden ze in deze noordelijke, koude en aan lange winters blootgestelde gewesten een soortgelijk feest: het joelfeest, dat eigenlijk de blijdschap uitdrukte over het weer lengen der dagen na de langste nacht op 21 December. De ergste duisternis was weer voorbij, zo stelden de bewoners dezer landen al spoedig vast, en de dagen zouden weer gaan lengen, de zon zou winnen aan kracht en warmte en de zomer zou weer zegevieren. Dus ook een soort overwinning van het licht op de duisternis.

Die zendingen nu, wier bedoeling was, hun prediking bij zovelen ingang te doen vinden als ze maar bereiken konden, grepen dit feest met beide handen aan om te verkondigen: Wat jullie geloofden en verwachtten, waar jullie dankbaar en verzekerd door waren, daarvan prediken wij ook. Het is ook de overwinning van het licht op de duisternis. En ons feest vierden wij ook zowat op dezelfde dag. En in Rome stelden ze voor, de geboortedag van Jezus te doen vierden op de dag van het oude Joelfeest, dus ongeveer 25 en 26 December. En zo is het gebleven tot de huidige dag.

H. Cr.

De heilige Driekoningen

Muziek J. L. A. Cuperus

Woorden D. A. Cramer Schaap

The musical score is written for piano and voice. It consists of seven systems of music. Each system has a vocal line on a treble clef staff and a piano accompaniment on a bass clef staff. The key signature is one sharp (F#) and the time signature is 12/8. The lyrics are in Dutch. The score includes various musical notations such as slurs, accents, and dynamic markings like *p*, *pp*, *rit.*, and *breed*. There are also some performance instructions like *dim.* and *pp* in the piano part.

Zeg, heb je ze wel ge-hoord van nacht, toen ze stil-le-tjes langs zijn ge-ko-men Voor-
op reed Bal-tha-sar op zijn ka-meel, zijn man-tel was rood, en zijn tul-band was geel, en zijn
staf rees tot bo-ven de boo-men. Dan kwa-men Cas-par en Mel-chi-or, met
wat zij het Kin-de-ke brach-ten De kost-lij-ke myr-rhe, het kost-ba-re goud, snel
re-den zij voort want de nacht was koud, en nog lang was de tocht die hen wacht-te Zij
waren op weg naar het Heilige Land, zij gingen het kindje ontmoeten zij werden niet moe en zij voelden geen kou, zij
wis-ten wel Wie hen daar wach-ten zou Gij vor-sten breng Je-zus mijn groe-ten.